

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

4.

Fabrika SVITAVY

ÚTERÝ 12.6.2018

NA ÚVOD...

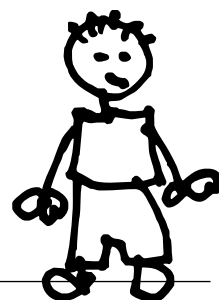
„Pozooooooooor přistáváme“ zvolaly návštěvnice... Z přistání byly nadšené, protože jejich cesta z planety „Reálný život“ na planetu „Snů“ se zkomplikovala... Z původní hodiny, jak slibovali piloti nejmodernějších technologií, se cesta protáhla o celých 75 minut a 30 vteřin... Taktéž netušily, že další výzvou na planetě „Snů“ pro ně bude nalézt místo na spaní... Každý pokus o uložení technických vymožeností, jako je spacák či karimatka, byl zmařen... K vyčerpání cíli se dostaly po zdolání čtvero uzamčených dveří... A nejednalo se o žádnou únikovou hru...

Planeta „Snů“ přivítala návštěvnice vlahým deštěm, který z „Reálného života“ neznaly... Jejich planeta je vyprahlá pustina zářící žlutými poli bez deště... Byly překvapené... Ihned po svém příjezdu se na snové planetě setkaly se příznivými dušemi, kterým není jedno, co se zde děje... S takovou odvahou a hlubokou úctou ke své zemi se doma nesetkávaly... Návštěvnice byly potěšeny rozmanitostí zvířectva, o které zasvěceně pěli ódu průvodci v galerii moderního umění... Viděly však, že i zde na planetě „Snů“ mohou být mezilidské vztahy stejně k neuvěření jako u nich v „Reálném životě“... K neuvěření... To ale netušily, co všechno jim planeta „Snů“ může ještě nabídnout... Potěšilo je, že na této planetě nežije jen lidský druh, ale vyskytují se zde věku odolné bytosti jménem maňasci... Tyto bytosti řeší problematiku metafyzického bytí v zásadní otázce: štěstí nebo rozum? K večeru jim byla osvětlena lidská pomíjivost... Smutek lidí jim byl blízký... Doufají, že se s bytostmi, které odešly do neznáma, mohou opět setkat... I o takových věcech si lidský druh dokáže zpívat a nacházet v ní krásu, moudrost, lадnost a poučení... Po celodenním výzkumném pobytu návštěvnice došly k jednoznačnému výsledku – návrat na planetu „Reálný život“ je nechtěný a bude velmi složitý... Přemýšlí o tom, zda některé bytosti z domovské planety nevyslat na stejně objevnou cestu po planetě „Snů“...

Vaše návštěvnice z planety „Reálný život“

NAHLÉDLI JSME DO...

... SEMINÁŘE A – AUTOBIOGRAFICKÉ DIVADLO

Seminář belgické lektorky Susanne Schraderové probíhal ve dvou prostorech, ve Fabrice a ve Stodole, což odpovídalo dvěma obsahovým liniím práce. Susanne zahájila seminář seznamovacími, pohybovými a improvizacími cvičeními ve Fabrice. Poté se skupinou začala věnovat práci s textem bajky *Kočka s myši ve společnosti*. A současně pracovala s *autobiografickými* příběhy, které přinesli účastníci semináře. Tyto dva okruhy spojovalo téma odvahy. Seminaristé nejprve pojmenovávali témata, která v bajce našli (strach, zbabělost, přitakání zlu atp.). Poté hledali uzlová místa, kde by se příběh, kdy kočka nakonec sežere nejen svou nevěstu – myš, ale i ostatní svatebčany, mohl začít odvíjet jinak. Možnou změnu ve vývoji děje měli zformulovat do jediné věty (*věta I*). Posléze byl celý příběh čten znovu. Seminaristé děj průběžně zastavovali a četli své *věty I*. Susanne naznačila, že tyto momenty změn v příběhu později dále využijí.

Nyní se práce přesunula do prostoru Stodoly. Každý seminarista byl veden k tomu, aby si vytvořil *divadelní postavu*, která s ním nebude totožná, ale bude mu blízká. Její *divadelní jméno* bude identické a příjmením bude pouze iniciála, která odpovídá reálnému příjmení (například Susanne S.). Tato postava bude později vyprávět *autobiografický příběh*.

Druhý den začal sérií pohybových cvičení zaměřených na protažení, oční kontakt, mimoslovní komunikaci, orientaci v prostoru, skupinovou dynamiku a pohybovou souhru. Zajímavé bylo cvičení, kdy se pětice seminaristů rozestavěla do tvaru kosočtverce (1–3–1) čelem k divákům. Hráč v čele skupiny vedl pohyb a ostatní jej zrcadlili. Jakmile se vůdce otočil doleva, změnilo se čelo skupiny, a tedy i její vůdce. Susanne třem po sobě jdoucím peticím určovala, jak se mají pohybovat: myš se schovává před kočkou, zvířata pomáhají myši, myši armáda se zbraněmi. Zadaná témata vycházela z *věty I*, které seminaristé vymýšleli předchozí den. Se změnami ve vedení pohybu se mohla měnit i perspektiva pohledu na situaci; z pohledu kočky myši či jiného zvířete. Pohyb podporovala hudba.

Nyní se hráči vrátili k *divadelním postavám* vytvořeným předchozího dne. Procházeli prostorem a jakmile se někdo zastavil, zastavila se i celá skupina. Vyslovil své *divadelní jméno* a *větu I*, která

vznikla předchozí den. Zaznělo například: „Pavel V. Myši, nikdy nevěřte kočkám.“ „Jarmila Š. Zavolala toho nechyťtějšího myšáka na pomoc.“ „Kačí V. A pak myš utekla a všichni se zachránili.“ „Františka H. A červenka ji varovala před kočičí vychytralostí.“ „Anežka U. Když mě nesežereš, nějaké jídlo ti obstarám. Jsem malinká, všude se protáhnou.“ „Kačka Š. A myši se postavili kočce se zbraní v rukách.“ „Jana K. A myš pochopila, jak to kočka myslela se svatbou.“ „Péťa H. Myš s hejlem společně vymyslely na kocoura lest.“

V dalším bloku se seminaristé věnovali práci s charakterem různých zvířecích postav. Inspirovat se měli jak textem bajky, tak *věťami I*. Za zvuku hudby si hráči pohybově hledali své zvíře. Jakmile našli jeho pohybový výraz, nasadili si bílou masku. Susanne cvičení dále rozvinula. Když některé zvíře zvolalo své jméno

– např. Anna Zajíc –, celá skupina se zastavila. Anna Zajíc pak měla svůj drobný pohybový výstup, který uzavřela vyslovením svého *divadelního jména* podruhé, načež se skupina opět rozpohybovala. Tímto způsobem se představila všechna zvířata (např. Lenka Hejl, Jakub Pes, Jarmila Bleška, Kačka Slepice, Pavel Zmije, Františka Červenka, Kačí Kůň).

Následovala improvizace, v níž se setkala několik zvířat dohromady. Tímto způsobem hráči prozkoumávali zvířecí postavy ve vzájemném jednání.

Ted' se skupina přesunula do Stodoly a začala pracovat na *autobiografických příbězích*. Každý si našel prostor, kde by chtěl jako *divadelní postava* svůj příběh vyprávět, a pak místo představil ostatním.

Nyní se Susanne zaměřila na zpřesnění okolností příběhů. Seminaristé se pohybovali v prostoru a lektorka vyslovovala otázky, na které hráči odpovídali všichni najednou: „Kolik ti bylo let, když jsi zažil ten příběh? Ve které zemi jsi byl? Bylo to ve městě, nebo někde ve vesnici, nebo někde úplně mimo? Zkus ho popsat, to místo, kde se to přihodilo. V jakém ročním období se to odehrávalo? Jaké bylo počasí? Svítilo sluníčko? Pršelo? Byla noc? Kdo je nejdůležitější osobou v příběhu? Kolik jí tehdy bylo? Jakou měla barvu vlasů, očí? Je tu ještě někdo, kdo byl pro příběh důležitý?“ apod. Dále hráči formulovali větu (*větu II*), která vystihovala podstatu jejich *autobiografického příběhu*. Opět se pohybovali prostorem, a když se zastavili, vyslovili jméno své postavy a *větu II*: „Anežka U. Chci a dokážu to změnit.“ „Anna S. Být oporou ostatním přes vlastní strach.“ Pavel V. Přeběhl přes ulici a bez váhání starého muže zachránil.“ „Jarmila Š. Být šťastný vyžaduje odvahu.“ „Slávka Č. Takže tady máme bonzáky.“ „Jirka S. Říkali, že prej to nerupne.“ „Kačí V. Odvážila jsem se s ním o tom mluvit.“ „Františka H. Já ti pro ty trešně vylezu.“ „Markéta V. Pomoc nejlepší kamarádce i přes vlastní smrt.“ „Kačka Š. On se ho vůbec nebál.“ „Kuba K. Myslel jsem, že v tu chvíli umřu.“ „Jana K. Byla jsem na to úplně sama.“ *Větu II* si každý zapsal na papír a připsal jméno své *divadelní postavy*. Nyní přišel čas vyzkoušet si vyprávění na vybraném místě.

Třetí den byl dnem vyprávění *autobiografických příběhů* ve Stodole. Každý si tajně vylosoval jméno *divadelní postavy*, jejíž příběh měl bedlivě sledovat. Následovala série cvičení se zavazánými očima zaměřených na orientaci v prostoru a kontakt s partnerem. Význam této fáze práce Susanne shrnula slovy: „Pro mě je důležité, abyste si udrželi klid, který jste našli. Ted' budeme poslouchat vaše *autobiografické příběhy*. Chtěla bych vás poprosit, abyste mezi příběhy nemluvíli.“ Vyprávění příběhů rytmizoval rituál, kdy vypravěč řekl své *divadelní jméno*,

zavěd ostatní na vybrané místo, zavázal si oči a začal vyprávět příběh. Poté nastala chvíle ticha a slova se chopil další vypravěč. I když vypravěči neměli vizuální kontakt s publikem a nebyly použity žádné divadelní prostředky, výsledek byl působivý. Tím, že vypravěči měli zavázané oči, byli plně koncentrováni a mohli sdělovat podstatu svých příběhů. Působilo to, jako by četli knihu.

Susanne na závěr nastínila další postup. Další den se každý bude věnovat práci s příběhem postavy, jejíž jméno si vylosoval.

Zapsali Roman Manda a Veronika Rodová

VCERA JSME VIDĚLI...

NAHLÉDLI JSME DO...

...SEMINÁŘE E – CESTA DRAMABUSEM DO ZASTÁVKY INSCENACE, SEMINÁŘE ZÁKLADŮ DIVADLA HRANÉHO DĚTMI

Vstupujeme s fotografem Ivo Mičkalem do místnosti, kde práce běží v plném proudu. Zní hudba a právě probíhá intenzivní hledání pohybového vyjádření tématu, kterým se skupina zabývá. Každý sám si ve své veřejné samotě hledá a prozkoumává pohybovou smyčku, kterou, jak se později ukáže, vedoucí, Kateřina Ondráčková, nazývá scénický tanec.

Následuje reflexe, při které Kateřina umně kloubí metodické poznámky s motivací a podporou: „Všimněte si, kolik již máme nasbíraného materiálu“, říká Katka, „máme text, k tomu scénický tanec, živý obraz. Když jsem se na vás dívala, bylo silné pozorovat, jak se pohyb propojil s vašimi pocity. Bylo to znát z výrazů vašich tváří. Jak se vám pracovalo?“

Skupina pěti mužů a šesti žen začíná sdělovat své dojmy: „Mohla by být čistější podlaha.“ „Je úžasné, když se člověk oprostí od zbytečných myšlenek. Ví, že nikdo na nikoho nekouká.“ „Jednou jsem viděla scénický tanec, co nám paní učitelka promítala v dramaťáku. Říkala jsem si tehdy, že tohle bych nikdy nedokázala. A tady to jde samo!“

Katka upozorňuje: Postupovali jsme postupně a tak to šlo přirozeně. Gesta, co jste si našli první den, jste teď použili a sami zakomponovali do další práce. Máme teď hotový začátek, střed i konec a musíme vyzkoušet, jak to propojit.“

Po menších skupinkách si seminaristé navzájem předvádějí pohybovou sekvenci, kterou předtím zkoušeli společně. Když jde „na plac“ druhá skupina, Katka pozměňuje zadání: „Každý teď sekvenci zopakujte čtyřikrát a pak skončete. Úplně se zastavíte. Nebudu vám už říkat, že se blíží konec. Sami hledejte, jak skončit.“

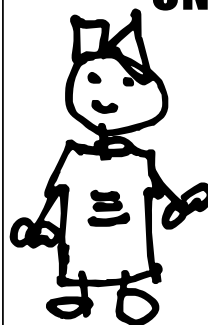
Když skupina skončí, Katka se všech ptá, jaký je podle nich optimální počet opakování. Dohodnou se na dvou. Před přestávkou ještě stihnou nachystat živý obraz, kde ústřední roli hraje židle. Ukáží si vzájemně výsledek a reflektují, co vidí, jak tomu rozumí. Katka připomíná: „Je to pro výstup všech, proto se musíme zabývat tím, jak tomu živému obrazu rozumíme a zda s jeho podobou souhlasíme. Zda se nám to bude hodit do zamýšleného tvaru.“

Po přestávce následuje rekapitulace a zkoušení ve skupinách. Diskuse o technických detailech, například kde budou židle a jak se s nimi bude manipulovat. Na závěr dají seminaristé jednotlivé části dohromady a vyzkouší vše v celku. Pak probírají, jak to celé působí, jak propojit jednotlivé okamžiky. Katka shrnuje: „Takhle vcelku jsme to ještě neviděli. Hezky se to poskládalo, všechny vaše nápady. Hledáme způsob, jak to chceme společně sdělit.“

Zaznamenala Veronika Rodová

NA SLOVÍČKO...

... S KATEŘINOU ONDRÁČKOVOU, LEKTORKOU SEMINÁŘE E

Na čem pracujete v letošním semináři?

Hledáme odrazové můstky k inscenaci, tvoříme procesem. Začali jsme hledáním možností, které nabízí předmět. Byla to židle. Co s ní jde všechno dělat, jak se projevuje na jevišti. Jak se mění, když se stane rekvizitou, loutkou, zástupným předmětem. Téma se vynořilo - židle. Měli jsme tři, dětskou, velkou a starou, jakože nemoderní. Od materiálu jsme pokročili k textu. Zkoušeli jsme psát vlastní texty. Nejdříve jednotlivci, pak ve skupinách. Pak jsme si dali jednotné zadání, psali jsme dopis. Hledali jsme, komu by měl být dopis adresován. Nakonec se vynořil společný adresát: moje milá maminko... moje milá smrti. A dál se uvidí.

Všimla jsem si, že někteří seminaristé nechtěli vystupovat před ostatními. Jak pracovat s lidmi, kteří nechtějí vstoupit na jeviště?

Čím dál častěji se u studentů středních pedagogických škol setkávám s tím, že nechtějí hrát divadlo, případně vůbec odmítají dra-

matickou výchovu. Snažím se na ně netlačit. Jdeme k výstupu společně. Nejdříve děláme hromadné věci, role, což je jednak efektivní a jednak to vyvolává pocit bezpečí. A také to pomáhá tmelit skupinu zevnitř. Při tomto způsobu většinou nastane okamžik, kdy všichni začnou cítit zodpovědnost za společný výsledek a to pomůže ostýchavým lidem bariéru překonat. Například využívám společný tanec ve skupině. Další osvědčenou možností je, že skupina najde společné téma, které chce zkoumat a hledat, jak je sdílet. Když na ně jako učitel tlačím, zaseknou se. Když si skupina najde společné téma, většinou to tihle lidé překonají. Nakonec vše dopadne dobře a z toho pak mají všichni radost.

Co to vlastně pro tebe znamená vstoupit na jeviště?

Hrůzu. Když jsem v roli vedoucího nebo režiséra, tak je dokážu podporovat, snažím se, aby se cítili dobře. Když ale nastane situace, že musím na jeviště vstoupit já, tak mě musí křísit. Když třeba musím hrát, protože někdo vypadne.

Čemu ve vlastní práci věříš?

Snažím se jít po neznámých cestách. Bavi mě sahat si na věci, o kterých se traduje, že nejdou. Buď si narazím nos, nebo zjistím, kudy to jde. Celoživotní hledání cest i místa ve skupině.

Máš nějaký osvědčený postup?

Při práci spoléhám na vzájemnou komunikaci a svoji energii. Snažím se budovat a udržovat rovnocenný, respektující vztah ke svým žákům a studentům. To mě zatím nikdy nezklamalo.

Na závěr se tě zeptám podobně, jako Jaroslava Provazníka. Proč by děti a mladí lidé měli hrát divadlo?

Díky divadlu mohou navštívit jiné světy, něco nového poznávat. Otevírají dveře fantazii a představivosti, kterou nosí uvnitř. To je dnes hodně důležité. Tak získají neopakovatelnou zkušenost a také vědomí, že někam patří. Že jsou potřeba. Že jsou přijímáni a že mohou přijímat. To se mi zdá důležitější, než samotné představení.

Děkuji za rozhovor.

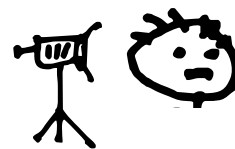
Ptala se Veronika Rodová

VČERA JSME VIDĚLI...

POD REFLEKTOREM BARVA...

... ŽLUTÁ

Žlutá je další ze základních barev a na rozdíl od bílé a modré je barvou tzv. teplou. Je to totiž barva životadárného slunce, jehož světlo odhání temnotu, rozptyluje chmury a vyvolává radost, naději a povzbuzení. Ve spojení se zralým obilím je to barva, které přisuzujeme význam úrodnosti, bohatství a blahobytu. Bohatství je též symbolizováno barvou zlatou, která je ušlechtlejší příbuznou žluté (s trochou nadsázky by se dalo říct, že zlatá je vlastně *upgradovaná* žlutá). Prosperita bývá důvodem k optimismu a bezstarostnosti, které může žlutá barva také symbolizovat.

Křesťanské ikonografie ale žluté barvě připisuje především negativní vlastnosti. Možná to souvisí s barvou síry, která je spojována s peklem. Věřilo se také, že negativní lidské vlastnosti, jako závist a žárlivost, mají své sídlo ve žlučníku, který vylučuje žlutou žluč. Na obrazech starých mistrů tedy žlutá představuje zradu a faleš a ve středověku byla také barvou čarodějnic, prostitutek a Židů. Už v té době byli Židé nuceni nosit znamení žluté barvy, které později, v hitlerovském Německu, dostalo tvar šesticípé hvězdy.

Holandský malíř Vincent Van Gogh (1853 - 1890) začal používat žlutou na svých obrazech výlučně jako symbol radosti a světla a osvobodil ji tak od negativních konotací.

Ve staré Číně měla žlutá barva podobnou funkci jako u nás červená barva zvaná purpur. Jako barva slunce byla symbolem nejvyšší moudrosti a jen císař směl nosit žluté roucho.

Žlutá je z barev nejcitlivější vůči venkovním vlivům - trocha červené ji přemění na oranžovou, trocha modré na zelenou. Lidské oko vnímá žlutou nejcitlivěji a nejintenzivněji ze všech barev. Proto se používá na nátěry v místech, kde hrozí jisté nebezpečí, např. na konci schodiště či pro plynové trubky. V kombinaci s černou asociuje pocit ohrožení či nebezpečí. Není náhodou, že vosy a sršni mají černo-žluté pruhované tělo!

V psychodiagnostice signalizuje obliba nebo použití žluté barvy (kromě optimismu a mládí) nevědomou touhu po změně. Naopak odpor ke žluté může znamenat strach nebo neschopnost vnitřního pohledu do sebe.

Použijeme-li v nasvícení divadelní scény filtr některého z odstínů žluté, získáme příjemné teplé světlo, které lichotí obličejům, nebo také prosluněné prostředí.

Žlutá je ovšem až zraňující a oslepující, podobně jako slunce, jehož paprsky si občas užíváme a občas jim *spíláme*, když nás příliš spalují.

Žlutá barva je prostě plná protikladů, tak jako je rozmanitý i její výskyt ve světě okolo nás - od roztomilého žlutého kuřátka, přes citrón až po žloutenku.

ter

VČERA JSME VIDĚLI...

Běž, chlapče, běž

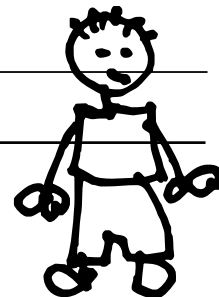
Babičko, vyprávěj nám něco...

Idol!

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSÍ LEKTORŮ O PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU

BĚŽ, CHLAPČE, BĚŽ (NECHCI, ABYSTE MĚ LITOVALI, TO JE K NIČEMU) / HOP-HOP, ZUŠ OSTROV

Inscenace souboru HOP-HOP v režii Ireny Konývkové je v pozitivním smyslu ambiciózní a velkoformátová. Náročné téma, rozsáhlá předloha, využívání bohatých divadelních prostředků atd. To vše si však dospívající soubor podrobil a vytvořil precizní a efektní dílo.

Dramatizace dokázala kondenzovat předlohu v několik krátkých situací využívajících minimum slov, aniž vypustila něco z její podstaty. Dramaturgická i režijní práce s postavami je skvělým příkladem vytváření bezpečných podmínek pro hereckou práci dětí a dospívajících. Ačkoli se inscenace neobejde bez obrazů utrpení a mnoha dospělých postav, herci se svou omezenou životní zkušeností nejsou ponecháni bez pomoci ve složitých emocích či komplikovaných charakterech a dostávají takový úkol, na který stačí. Až na pár momentů přeci jen balancujících na hranici klišé (např. náznaky milostných scén), je herecká práce překvapivě vyzrálá a přesvědčivá a jednání jasné a srozumitelné.

V tomto ohledu lze také vnímat běh - zásadní výrazový prostředek inscenace. Neslouží zdaleka pouze rychlému přemístění postav z místa na místo. Pomáhá také hercům autenticky vypovídat o nekončící a nesmírně vyčerpávající nejistotě a utrpení hlavního hrdiny.

Běh má však ještě jednu významotvornou kvalitu - postupně propojuje jeden konkrétní příběh s tisíci jinými útek. Chytře a s velkou varovnou silou tak nechává prolnout téma holokaustu se současným světovým děním. V závěru si inscenátoři dokonce dovolí dát tomuto tušenému prolnutí konkrétní jména. Soudím však, že se tím nesnižují k agitaci či citovému vydírání. Dojetí nám totiž nečekaně s díky vrací a nechávají nás zaskočené úvahami o vlastní roli v tomto světě.

BABIČKO, VYPRÁVĚJ NÁM NECO... / DĚTSKÉ STUDIO DĚS, DIVADLO LOUTEK OSTRAVA

Nikdo dosud nevzbudil v lektorském sboru takovou myšlenkovou aktivitu jako studio DĚS pod vedením Hany a Tomáše Volkmerových. Debata o tom, co vlastně inscenace sděluje, byla dlouhá a zajímavá. Snad i proto, že inscenátoři dávali od počátku jasně najevo, že něco důležitého sdělit chtějí. Nasazení souboru, jeho soustředění a preciznost byly evidentní a nebylo pochyb, že všichni dobře vědí, proč na jevišti stojí.

Zatímco loutkami pečlivě zpracované absurdní pohádkové příběhy byly dobře srozumitelné a výborně naživo podpořené rytmickým doprovodem, celý rámec inscenace s replikami rodičů a postavou babičky, včetně motivací jejího jednání či jejího závěrečného „výbuchu“ (ve kterém zcela zanikala babiččina slova, která jej mohla lépe osvětlit) se ztrácely v podivné žánrové a významové mlze. Nelad podporovalo zřejmě i výtvarné zpracování. Odpudivá obří loutka působila v kombinaci s ostatními výrazovými prostředky inscenace nepatříčně, zvláště ve chvílích, kdy se přímo neúčastnila akce.

Mohli jsme tak spíše uhadovat, že inscenace měla dát najevo odpor dětí k tradiční výchově, k pojetí dítěte jako zlobící bytosti, která má být především udržována ve strachu z trestu. Že měla v hororové nadsázce ukázat, jak i ti nejbližší dospělí se mohou v očích dětí proměnit v přízrak, který je paralyzuje, manipuluje a bere na sebe podobu všech strašidel, jimiž straší. Jako alternativu pak děti nabízejí otevřenou partnerskou komunikaci. Ale možná je to celé ještě jinak...

IDOL! / NEMÁME, SVČ LUŽÁNKY, BRNO

Autorská inscenace souboru z SVČ Lužánky, který vedou Petr David a Monika Jelínková, vznikala postupně z etud pohrávajících si s motivem dívčího idolu a do značné míry ji měl v rukou soubor sám.

Zpočátku se zdá, že inscenace je koláží samostatných situací nahlížejících téma z různých úhlů pohledu. S pobavením tak přijímáme prolog končící odtážením dívčího idolu coby umělého panáka bez duše nebo chlapeckou instruktáž před první schůzkou.

Postupně však začínáme chápat, že sledujeme spíše jeden příběh se šesti pevnými postavami. To nás ovšem vede k úplně jinému vnímání: Jsme pozorní k indiciím, které se nám mají postupně propojit v ucelený děj s jasným vyzněním. Z náznaků podvědomě uhadujeme následný vývoj událostí, hledáme hlavní hrdiny, konflikty, zajímá nás, co mají nakonec pochopit postavy a co my coby diváci. A nutno říci, že v tomto ohledu jsme permanentně zklamáváni a mateni. Unikají nám motivace postav, náhodné nápady nás svádějí na scestí, očekáváme například, že bude využita odlišnost poslední ze čtyř dívek, nešťastný cyranovský motiv přítele pomáhajícího hezčímu kamarádovi, snad i motiv chlapce, který zjišťuje, že nestojí o dívky obecně. Žádný z motivů však využít není a my si spíše domyslíme, že dívky po zkušenostech s idolem zřejmě došly k tomu, že jim k lásce stačí obyčejné věci.

Zvolená extrémní stylizace, která by v izolovaných etudách mohla dobře fungovat, působí v takto velkém rozsahu nepříjemně. V inscenaci i díky ní chybí jakýkoli záchránlivý prvek pravdy, osobního postoje či potřeby sdělit něco o sobě či o světě. To je však v divadle mladých lidí mluvících o věcech, které se jich bezprostředně týkají, velká škoda.

Anna Hrnecková

VČERA JSME VIDĚLI...

Běž, chlapče, běž

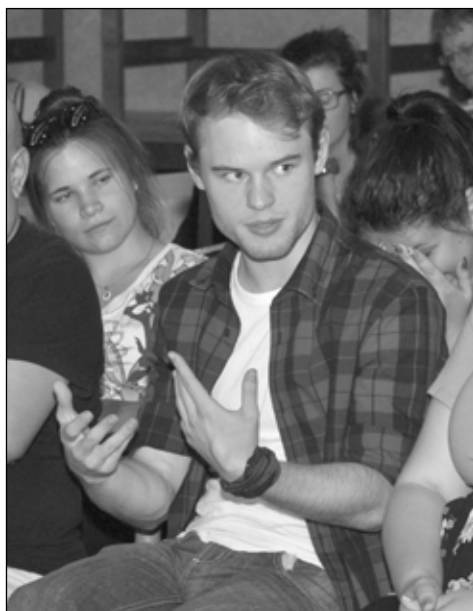
Babičko, vyprávěj nám něco...

Idol!

VČERA JSME VIDĚLI...

... NA DISKUSI O PŘEDSTAVENÍCH

PŘEDSTAVUJEME VÁM...

...LEKTORSKÝ SBOR DĚTSKÉHO DIVADLA

Položili jsme všem lektorům dětského divadla tři stejné otázky: Čím je pro vás dětské divadlo? Může hrát divadlo každý? Jaké divadelní představení bylo pro vás v poslední době zážitkem? A poté jsme je požádali o vytvoření kompozice, kterou by znázornili svou představu divadla za využití kapesní francouzské hry jeu de la tour.

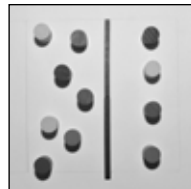

JAROSLAV PROVAŽNÍK

1. Divadlo hrané dětmi je pro mě podstatnou součástí oboru dramatická výchova. Vedle interní dramatické výchovy (té, která nepočítá s jevištním tvarem a odehrává se zpravidla ve třídě ať už v rámci samostatného předmětu dramatická výchova, nebo v jiných předmětech) je to jedna ze dvou základních směrů tohoto oboru. A je to důležitý prostředek – bohužel ve škole pořád málo využívaný – jak děti seznamovat s podstatou a zákonitostmi divadelnosti, která nás v různých podobách („vznešených“ i zcela pokleslých – viz např. televizní reklamy) obklopuje na každém kroku. A taky efektivní prostředek, díky němuž se můžou děti učit odlišovat fikci od reality.

2. Může. Otázka je, s jakým výsledkem.

3. **Jasno lepo podstín zhyna**, které hraje senzačně Eva Salzmánová a které režírovala Viktorie Čermáková. (Jen tak mimochodem: Představení jsem viděl 8. dubna, když jsem neměl ani tušení, že se s V. Čermákovou sejdu tady v lektorském sboru. To jen pro pořádek.) Inscenace **Jasno lepo podstín zhyna** se hraje v Praze v Meetfactory za smíchovským nádražím. Těm, kdo ji ještě neviděli, vřele doporučuji. Kdyby byla pro děti, měla by být tady jako inspirativní představení.

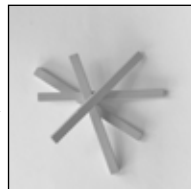

VIKTORIE ČERMÁKOVÁ

1. Dětské divadlo je návratem k vlastní podstatě. Je také budoucí odpovědí na otázku proč, kudy a za jakých podmínek, v jaké skupině a s jakým druhem podpory, či vedení se dál vyvíjí tvůrčí člověk z dítěte.

2. Já myslím, že ano - každý, kdo opravdu chce.

3. Moc se mi líbilo divadelní představení Divadla na provázku **Dynastie**. Skvělá souhra disponovaných herců, strhující rytmus, výprava i hudba a celý koncept super!

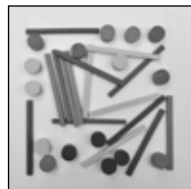

TOMÁŠ ŽIŽKA

1. Dětské divadlo je pro mne zázrak plný empatie-vcítění se, v hluboké naléhavosti imaginace-představivosti. Divadlo v dětech podněcuje zážitkovost, v přechodových rituálech být v obraze, ve výhledu a i v nadhledu. Pomezí čin k jiné realitě.

2. Ano, v současnosti, jak vnímám divadlo já, každý může být součástí divadelního aktu, pokud je dosti autentický a nepředstírá.

3. **Faust** ve Staváku. (čili Stavovském divadle v Praze, pozn. red.)

HÁDEJ, HÁDEJ...

... KDO SE SKRÝVÁ NA FOTOGRAFII?

Dovolili jsme si malou legráčku a trochu jsme jednoho z lektorů zkrášlili. Poznáte, kdo se skrývá na fotografii? Pokud se domníváš, že jsi ho poznal, usměj se na něj, až ho potkáš. Pokud ti úsměv oplátí, můžeš si být jistý, že je to on. Pokud nic, tak nic. Můžeš zkoušet úsměvy na další lektory. Pokud máš pocit, že se dnes na tebe všichni smějí a ty se nemůžeš dobrat toho, kdo je osoba na fotografii, nic si z toho nedělej, odměnou nechť je ti usměvavý den.

ZEPTALI JSME SE...

... NA DIVÁCKÉ DOJMY
Z PŘEDSTAVENÍ
TŘETÍHO BLOKU

IDOL!

Kryštof (17 let)

Na představení se mi moc líbila zábavnost a dívka, která představovala „vědkyni“ (tak trochu intoška). Trochu mě zklamala postava Martina, od kterého jsem očekával více mužnosti a energie. Začátek byl velmi plynulý, ale ke konci to začalo trochu skřípat.

Káťa (50 let)

Zaujalo mě, že si to šoupli do své kategorie. Že to bylo o vás, mladých. Zobrazili, jací jsou někteří kluci dneska cipy a že se zajímají více o sebe, než aby byli gentlemani, správní muži. Vybrali správnou cílovou skupinu.

Martin (32 let)

To, že se hlavní postava jmenuje jako já.

Karolína (15 let)

Líbilo se mi, jak neměli skoro žádné rekvizity. Bylo to dost dobře zahrnaný. Zaujalo mě zapojení hudby.

Julie (11 let)

Nejvíce se mi líbila ta diskotéka.

Antonín (skoro 13 let)

Nejvíce se mi líbila ta úchylka.

BĚŽ, CHLAPČE, BĚŽ

Anna (18 let)

Odmala vyrůstám v Ghettu (Terezín u Lito-měřic), takže téma židovství je mi velmi blízké... A přesně proto mě toto představení nepopsatelně poznamenalo a zasáhlo. Kromě odvážného výběru tématu a skvělého zpracování musím vy-zdvihnout ojedinělou a bravurní práci se světly, kouřové efekty, a především věrnost a pravdivost, s jakou herci hráli. Děti jsou velmi odvážné, že

zpracovaly takové téma.

Anička (18 let)

Jako... Wau. Ta úžasná energie, kterou do toho herci dali, využití světla a kouře, hudba, kostýmy... A jak hráli! Ježíši. Byli perfektní, věřila jsem jim každé slovo, co jim vypadlo z pusy a ani mi nepřipadalo, že hrají – hráli s naprostou přirozeností.

Pavčina (17 let)

Téma židů... bylo to zajímavé.

Michaela (16 let)

Byli sehnání! Museli to určitě cvičit dlouho. Líbilo se mi, že přes střídání rolí jsem se neztrácela v ději.

David (10 let)

Líbilo se mi zpracování. Bylo to zajímavé, třeba jak jeli ty koně, tak jsem po chvíli pochopil, že tam byly neupravené cesty, jak tam nadsakovali. Moc se mi to líbilo

Honza (11 let)

Obdivuju to celý. Téma 2. světové války je těžké na hraní. Líbilo se mi úplně všechno

BABIČKO, VYPRÁVĚJ NÁM NĚCO...

Františka (26 let)

Nejvíce bych vyzdvihla práci dětí s tělem a hlasem. Je vidět, že jsou opravdu pohybově zdatní. Loutka byla skvělá a ojedinělá. Skvěle jsem se při představení bavila. Toto představení mne dnes nadchlo a zastínilo všechny ostatní, které jsem dnes viděla. Jsem moc nadšená a prošla jsem katarzí.

Matěj (10 let)

Ta babička byla boží. Měli fakt šikovně vymyšlené ty loutky a líbilo se mi, jak využili celé tělo.

Pavčina (13 let)

Měli krásně vytvořenou tu loutku. Byli šikovní.

Marica

Užila som si to dost. Páčilo sa mi na jednej strane ta temnota spojená s nadsázkou. Tie dávne časy, keď deti chodili za rodičmi a prarodičmi a pítali sa práve na tieto historky stašidelné a tak.

VČERA JSME VIDĚLI...

Idol!

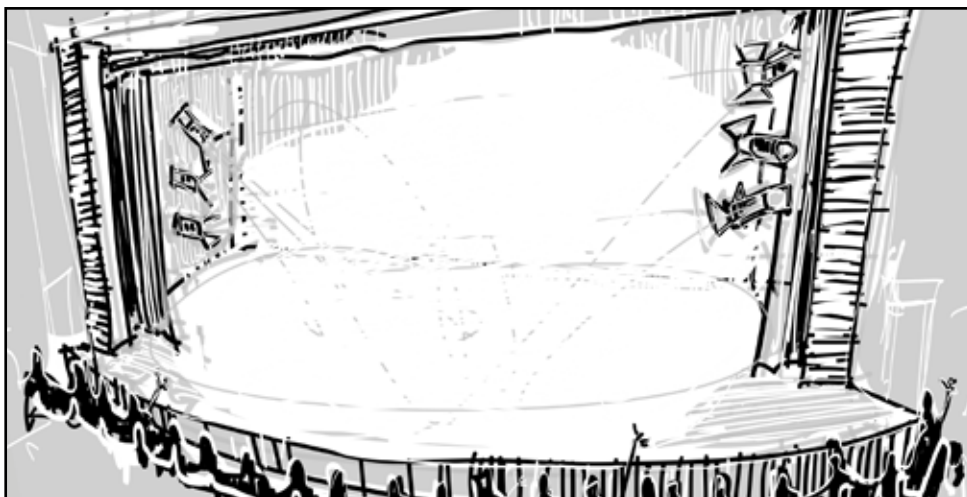
Běž, chlapče, běž

Babičko, vyprávěj nám něco...

NAKRESLI SI...

... SVŮJ DOJEM Z DNEŠNÍCH PŘEDSTAVENÍ

VČERA JSME VIDĚLI...

Idol!

Běž, chlapče, běž

Babičko, vyprávěj nám něco...

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSE O PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU

IDOL!

Zazněly tyto asociace: hudba, dopisy, iluze, aktuálnost, narcismus, nenaplněné představy. Tématem byly shledány vztahy a úvaha, kdo je idol a jak se zkušenostmi proměňuje jeho podoba. Na začátku vymezovaly hrdinky fyzickou stránku idolu, na konci už jim šlo o charakter. Studenti ocenili typologii dívek, i když některé byly propracované méně. Velké otazníky vyvstaly nad chlapecckými hrdinami. Byl Martin idol třídy nebo známá osobnost? Byl to narcis nebo se teprve hledal a doopravdy byl – **nespílejte** mi – tzv. na kluky? Na diváky nezapůsobil věrohodně možná proto, že soubor vykresloval hlavně jeho vnější znaky. Jaká byla motivace kamaráda k jednání? Mohl to být manipulátor, nebo zakomplexovaná osobnost realizující se přes přítele. Inscenaci by pomohla silnější dramaturgická a režijní ruka, která by obrazy stmelila do dramatického oblouku.

BĚŽ, CHLAPČE, BĚŽ

Dojmy: odvaha, 2. světová válka, Židé, vyčlenění, efekt, estetika, ztráta, diskriminace a „endlich die Welt auf die Bühne bringen“ (nakonec dostat na jeviště svět). Líbilo se použití světla a kouře tvořící atmosféru temné válečné doby. Postavy byly zahrány velmi pravdivě, a to i role dospělých. Zaujala výměna aktérů v roli hlavního hrdiny, která působila jako jeho vývoj v čase. Hned na začátku nám soubor poskytl klíč k pochopení střídání rolí a studenti ocenili, že se v příběhu neztráceli, i když ti samí herci hráli více postav. Hudba byla tematická a dotvářela atmosféru. Pozitivně byl vnímán závěr, v němž historický příběh získal přesah do současnosti, a který i díky výborné připravenosti souboru nevyzněl pateticky. Tomáš Žižka: „Inscenace postupně vyběhla z portálu až do našeho světa.“

BABIČKO, VYPRÁVĚJ NÁM NĚCO...

Propojení, různé loutky, hororové příběhy, rytmus, umělecké provedení, zvuky a vytvářená hudba, dětská hravost, stupňování. To jsou některé z asociací, které zazněly v souvislosti s představením. Líbila se práce s různorodými loutkami, která byla přesná a s každým typem loutky jedinečná. Bylo fascinující, jak byly děti po celou dobu koncentrované a plně přítomné. Při sekaných pohybech působili jako další druh loutky. Diskutující se hodně zabývali otázkou, kdo byla babička. Možná někdo jako Polednice nebo Krvavé koleno, možná to byl archetyp výchovného strašení, který však děti v určitém věku prohlédnou. Nebylo zcela jasné, zda jsou stěžejní hororové příběhy nebo téma výchovy dětí. Nad tím však není třeba zoufat – vedoucí souboru hodlají na tomto díle dále pracovat a jistě se jim ho podaří ještě celé **upgradovat** na nejlepší možnou úroveň.

Ter

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSÍ DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

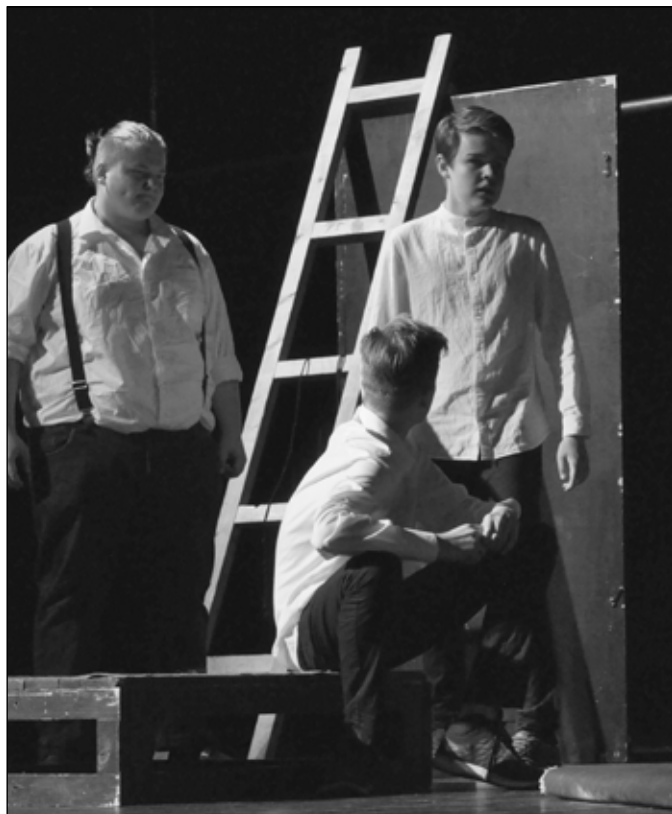
Pondělní diskuse byla otevřena povídání o představení Běž, chlapče, běž (Nechci, abyste mě litovali, to je k ničemu) souboru HOP-HOP, ZUŠ Ostrov. V diskusi se ozývaly kladné ohlasy typu „silné emocionální a herecké zpracování“ a „aktuální téma“. Hlavní motiv byl život chlapce za 2. světové války v Polsku, který utekl z ghetta a snažil se v různých situacích přežít. Soubor si prý téma vybral podle knihy o skutečné události a chtěl tím podtrhnout důležitost dějin. Střídal pojetí kolektivních postav, aby zdůraznil některé části představení např. stárnutí chlapce. Skvělou atmosféru vytvořili herci za pomoci reflektorů a kouře bez pomoci ostatních rekvizit a zvládli zahrát i dospělé postavy. Samotné představení má představovat kontrast mezi minulým a současným uprchlictvím.

Členové Dětského studia DĚS z Divadla loutek Ostrava zahráli netradiční představení Babičko, vyprávěj nám něco... V diskusi zaznělo: soubor představuje babičku jako autoritu, a jakýsi katalyzátor zla, jako genderový stereotyp dnešní doby. Tématem inscenace je poukázat na svět bez autorit (rodiče vs. děti), všichni herci se shodli, že tato představa je reálná. Inspirovali se scénářem Pohádky pro zlobivé, ze kterého vybrali tři pro soubor nejzajímavější příběhy, které zpracovali. Členové souboru se při diskusi zastávali postav dětí v pohádkách, které se svým chováním pouze snažili zviditelnit. Chtěli poukázat na kontrast představy babiček jako milujících osob a jejich postavy babičky. Ze samotného představení sršel náboj, energie a odvaha. Destrukce loutky babičky v závěru představení symbolizovala „zbourání norem“.

Poslední část diskuse se zaměřovala na inscenaci Idol od souboru Nemáme SVČ Lužánky z Brna. Diváci ocenili dobrý začátek se slovy „iluze, touha a naivita dívek“. Celé představení si herci zpracovali sami. V inscenaci byly postavy – typy, které vykreslovaly hrdinství a klišé, což se jim podle přítomných zdálo vydařilo. Všechny dívky zhmotňovaly své touhy do onoho idola, avšak poznáním idola se jejich iluze vytratily. Záměrem souboru bylo na idolova přítele poukázat jako na reálného poctivého kluka, kterého „každá holka chce“, však ve stínu idola ho vlastně každá přehlídí. Lektor Vítek dodal, že využili v divadle filmový trik, střih pomocí reflektorů, což je zajímavý divadelní prostředek.

Zapsali Kryštof Petřík a Michaela Mazánková, 2. lyceum SOŠPg Čáslav

ROZHOVOR S...

... MARICOU ŠIŠKOVOU, VEDOUcí DDS DRIM
O PŘEDSTAVENÍ VLNA.SK

povolat dospělého herce. Zkoušeli jsme různé přístupy, rytmus... Objevila se myšlenka pojmout to retrospektivně. Potom už jsme učitele nepotřebovali.

Proč jste posunuli děj oproti filmové předloze zpátky do 30. let?

Bavili jsme se, co je samou podstatou toho, že lidé uvěří Kotlebovi. Pokusila jsem se vysvětlit dobové pozadí krize, ztráty majetku apod. Židé to pak schytali a stali se terčem. Pro mě bylo důležité to, co tvoří pasivitu většiny. To je to největší nebezpečí u nás. Ne to, že pochodují extremisté v ulicích, nýbrž že to pasivně sledujeme – nejen my, ale i policisté a poslanci. Proto jsme se vrátili v čase.

A jak je to s názvem představení Vlna.SK?

Dlouze jsme o názvu mluvili. Nakonec jsme to tam chtěli mít, i když přímo nepracujeme ani se současnou situací na Slovensku, ani neodkazujeme historicky ke Slovenskému štátu. Byla pro nás nezbytná konkretizace do daného historického období. Děti ještě řeší vlastní politické postoje a názory k minulosti. Jsou velmi ovlivňovány názory okolí, rodiny a kamarádů. Nechtěli jsme dělat dějepis.

Setkali jste se s nějakými nerespektujícími reakcemi týkajícími se inscenace?

Asi jsme měli štěstí. Když hrajeme pro školy, tak se občas ze začátku objevuje nějaké pochechtávání. Kluci se baví, když padají ostřejší slova. Vždy se podařilo zklidnit publikum a z reakcí vím, že na konci je naprosté ticho. To je pro mě to nejdůležitější. Ale nehráli jsme to v Banské Bystrici... Hráli jsme zatím v takovém prostředí, které bylo příjemné, rozumělo divadlu a diváci věděli, na co jdou.

Odhlédneme od vašeho představení. Můžete porovnat atmosféru české a slovenské přehlídky dětského divadla?

Velmi mě baví být tady na Dětské scéně. Dáváte velký prostor diskusím, které jsou otevřené a svobodné. Na Slovensku je více systém porotců, stresu a vážného rozboru. Zde ve Svitavách je to více o tom, abychom diskutovali, co v inscenaci fungovalo a co ne.

Vy jste přijeli včera, viděli jste tři představení. Co vás oslovilo a čím?

Líbilo se mi představení souboru HOP-HOP Běž, chlapče, běž. Jsme totiž spolu v kontaktu. Dále jsem se se souborem bavila o Šťastném princovi od MajTo. Bylo to velmi minimalistické a poetické. Práce s objektem a tělem byla tak jednoduchá, funkční a přitom čistá. Dětem to přišlo nudné. Vysvětlovala jsem jim, že se naopak podařilo udržet a naplnit žánr v té jednoduchosti.

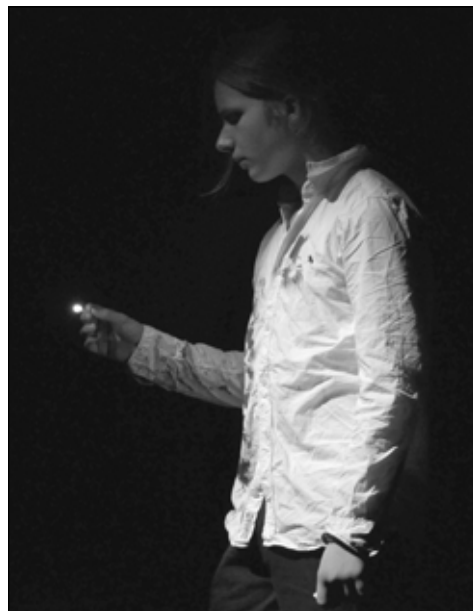
Baví mě to, že soubory se snaží vytvářet ve scénickém zpracování originalitu. Na Slovensku se originalita jako by nedocenila, všichni řeší perfektnost na jevišti a správnou výslovnost. Originalita podle nich není to nejdůležitější, kdežto já ji za to považuji.

Děkuji za rozhovor

Ptal se a v češtině zapsal Josef Pekárek

VČERA JSME VIDĚLI...

... PŘEDSTAVENÍ VLNA.SK

VČERA JSME VIDĚLI...

KOUTEK JAZYKOVÉ ARCHEOLOGIE...

... SPÍLAT

V Českém etymologickém slovníku je poznamenáno ke slovu **spílat**, **spílání**: ne zcela jasné. Snad lze vycházet ze staročeského *spileti*, *špileti*, což znamená žertovat, tropit si žerty či mít někoho za blázna, anebo ze slova *spilen* žertovat, bavit se a hrát (německy *spielen* - hrát). Pozdější podoba *spílati* se vztahuje k tajnému a utrhačnému *spílání* o manželkách. Z významu hrubě žertovat či dělat si blázny se mohla vyvinout i slovesa nadávat nebo lát. V novější češtině se objevuje spojení s vírou, jako *pravdu (nepravdu) spílati*, *Bohu klamy spílati*.

Jako synonyma lze použít slova klít, nadávat, zlořečit a lát. Druhý význam slovesa **spílat** je z oblasti pivovarnictví a znamená čerpání zchlazení pивní mladinky do kvasných kádí ve spilce (kvasírna piva).

KOUTEK JAZYKOVÉ NOVOLOGIE...

Rubrika, kterou jsme pro vás letos připravili, obsahuje novotvar neboli nově vytvořené slovo. Novologie je náš redakční výraz a jde o neologismus, kterým se nejčastěji označují nové skutečnosti.

... UPGRADOVAT

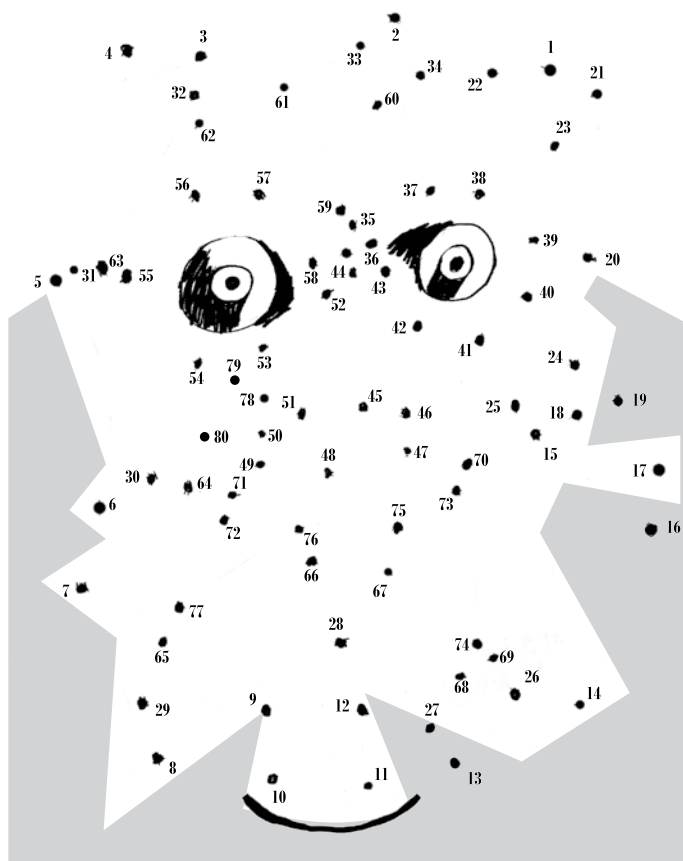
Upgrade (abgrejd) označuje výměnu výrobku za novější verzi téhož produktu. Je často používán v oblasti výpočetní techniky a spotřební elektroniky, kde obecně znamená výměnu hardware nebo software za novější nebo lepší verzi, aby byl systém v aktuálním stavu nebo aby se zlepšily jeho vlastnosti. Stejný termín používají audiofilové při výměně audiosystému za jiný, který poskytuje kvalitnější zvukovou charakteristiku. Opakem upgradu je downgrade.

Zajímavostí je to, že i když vývojáři vytvářejí aktualizace pro zlepšení produktu, existuje možnost, že upgrade může vést ke zhoršení použitelnosti výrobku.

Jako česká synonyma můžete využít: vylepšovat, inovovat, modernizovat, stoupat či uschopňovat.

OKÉNKO PRO HRAVÉ...

Spoj čarami všechna čísla od 1 do 80 a odhalíš, co obrázek skrývá. Můžeš jej následně i vybarvit. Budeš-li mít chuť, můžeš nám svůj výtvar přijít ukázat do redakce Deníku DS ve 3. podlaží Fabriky.

... LDO ZUŠ JINDŘICHŮV HRADEC

O OSMI BRATŘÍCH VE STUDNI

Jak vznikl název vašeho souboru?

Co? My se nějak jmenujeme? (Po vysvětlení vedoucím, že všude vystupujeme pod zkratkou LDO ZUŠ JH a co ta zkratka znamená...) No prostě tak. Protože tady hrajeme dramaťák, tak se jmenujeme LDO ZUŠ JH.

Co vás na divadle baví?

Užijeme si tu legraci. Že tu spolupracujeme dohromady. Baví mě, když hrajeme divadlo. Že se můžeme hezky bavit. Že se něco nového naučíme. Že tu máme dobrou partu. Že tu jsme kamarádi. Že můžu vidět víc divadel, která tu hrají ostatní.

Co vám na divadle vadí?

Když Vojta (vedoucí) není spokojený a mračí se. Když něco musíme dlouho opakovat, aby to bylo dobré. Když se hádáme a nespolupracujeme. Že jsem tu jedinej kluk. Když se koukám na nějaké divadlo, tak musím celou dobu sedět.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Vojta s tím přišel. (Vedoucí: nabídl jsem dětem tento příběh, prošli jsme si ho hravou formou, aniž by děti tušily, jak se bude příběh rozvíjet, jak dopadne. Spoustu situací si děti vymýšlely samy. Po půl roce jsme měli příběh v malíčku a mohl jsem dětem přečíst předlohu, aby znaly literární předlohu. Dost se podivily, když slyšely, jak to H. Pourrat napsal. No, pak

už jsme jen čistili, dávali věci dohromady, různé přehazovali...)

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace. A proč tomu tak je?

Pád do studny. Ležíme na zemi, jeden z nás se jako drží okraje studny, a protože ostatní mu visí za nohy v takovém hadovi jako lano, tak se to tomu hornímu smeká. Ten dole hornímu navrhne, ať si plivne do rukou... No a už jsme dole a je z nás klubko zamotaných bratrů. A asi proto, že je to nejdůležitější situace, i se tak jmenuje to představení.

Když se vrátíme k mamince a ta se zeptá na rozum, jestli jsme ho ve světě našli a my zjistíme, že ne a jdeme ho hned hledat. Tuhle situaci máme rádi, protože je to naše, je to sranda a maminka s tím nic nezmůže.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Nejtěžší bylo, když Vojta chtěl, abychom si rozdělili, kdo co bude říkat. Byl v tom strašnej zmatek. Jsou to jen slova, krátké věty a Vojta chtěl, aby šly za sebou a aby to odsejpal. Prostě hrůza.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Hráli jsme pro školky. Hráli jsme v Bechyni. Hráli jsme venku na ZUŠ OPEN. Hráli jsme pro rodiče. Kolikrát jsme to vlastně už hráli? Sedmkrát a se Svitavama to bude tedy desetkrát.

Ptal se Josef Pekárek

DNES HRAJÍ...

... DISMANŮV ROZHLASOVÝ DĚTSKÝ SOUBOR, ČRO, PRAHA 2

DO VELKÉ KRAJINY DUDÉDU

Jak vznikl název vašeho souboru?

Protože jsme děti, scházíme se v rozhlasu a soubor založil Miloslav Disman. Jana (vedoucí, pozn. red.) nám někdy říká, že to r v DRDS znamená spíš retardovaný, než rozhlasový.

Co vás na divadle baví?

Mě baví, že na začátku je nějaký jakoby scénář, a když někdo dostane nějaký nápad, ten se udělá. Pak to vezme jiný level... Mně se líbí příběhy, ať je to co je to, a i když se mi to nelíbí, aspoň se mi líbí snaha herců. Jak se snaží, aby to vypadalo dobře...

Co vám na divadle vadí?

Mně vadí tréma před představením, a když mi něco vypadne, nevím, jak to zakrýt... Vadí mi, když někdo drmolí a není mu rozumět... I když nehraju, mám trému, aby se tam neudělalo něco špatně mezi ostatními... Mně vadí, když něco zkazím a po představení mi hned někdo řekne, že jsem to udělal blbě a že jsem zkazil celý představení...

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Nejdřív jsme slyšeli o Františce a Martě, pak jsme vyráběli s Magdou loutky a začali zkoušet. A byli jsme se podívat do domu, kde I. M. Jirous bydlel, a povíдали si s jeho dcerama a manželkou

Julianou. A taky, kde chodil do školy.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace. A proč tomu tak je?

Mě nejvíc zaujalo, jak tam holčičky začnou zlobit, přijde to strašidlo a holčičky se bojí a usnou... Mně se líbí čarodějnice a polednice, jak je provedeno, že se nafouknou a praskne s nima lahev... Stínohra. Bez ní by to nebylo tak zajímavé, a myslím, že dětem, které neslyší, stínohra popíše, co se tam děje. Mně se líbí honička bouřky a duhy, protože bouřka při honičce využívá všechno, co má okolo sebe nebo na sobě, aby si z toho udělala dopravní prostředek. Jak nám to říká, že i kdybychom byli zavření v bílé místnosti bez dveří a nemohli ven, a byl tam kousek látky, tak některé děti by si z té látky dokázaly umotat panenku.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Jak jsou tam ty kurníky a měly se barvit byliny, tak ty byliny a barvy se pletly... Honička duhy a bouřky... Naučit se písničky... Písničky nejsou vůbec jednoduché, ale jsou pěkné.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Hrajeme tak jednou za měsíc, pro děti, pro rodiče s dětma, pro školáky... No, a kdyby přišly děti, co neslyší, tak by tomu stejně rozuměly.

Ptal se Josef Pekárek

... DIVADELNICE Z VIKÝŘE, DDM VIKÝŘ, JABLONEC NAD NISOU

STOJÍ HRUŠKA

Jak vznikl název vašeho souboru?

Přišli jsme do dramatiky a už jsme ho měly. :)

Co vás na divadle baví?

To, že jsme dobrou kolektiv a že si prostě rozumíme. A pak jde všechno mnohem snáz. Že když něco děláme, můžeme se všichni zapojit, vymyslíme charaktery a tak...

Co vám na divadle vadí?

To je těžký.... Třeba mi vadí, když není úplně poznat, o co tam jde. Nebo když se tam dlouho nic neřeší, a pak je to takový zdolhavý... Ale jinak je divadlo úžasný. :)

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Tak s tou inscenací přišla naše Ála (Zlatuše první velká :)) a líbil se nám hned od začátku ten příběh. Já jsem se ze začátku trochu bála, ale pak jsme se do toho dostaly a bylo to super. Poznaly jsme postavy a začalo nás to bavit.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace. A proč tomu tak je?

Tak my máme nejzajímavější všechno... (salva smíchu). To je těžký vybrat jeden. Jsme takový skromný

Nemůžeme to prozrazovat, a proto byste se na to měli přijít podívat.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Když chybí hodně lidí. To je potom blbý se na tom shodnout, když nevíme, jak s tím budou vycházet ostatní. Když nám chyběla jedna z hlavních postav. A taky nás během roku během zkoušení opustila jedna kamarádka, a to nám bylo líto.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Tenhle rok hrajeme víc než jindy. A hrajeme třeba pro rodiče anebo v tý soutěži (Dětská scéna).

Ptal se Josef Pekárek

... ANI MUK, ZUŠ TURNOV

JAK SE HLEDÁJÍ PRINCEZNY

Jak vznikl název vašeho souboru?

Často máme moc řečí, když bychom měli zkoušet, a tak jsme si dali slib. Už ani muk!

Co vás na divadle baví?

Rádi do divadla chodíme. Milujeme tu atmosféru. Sami jsme rádi na jevišti. Můžeme být kýmoli chceme. Získáváme úplně nové zkušenosti. Společně se hodně nasmějeme.

Co vám na divadle vadí?

Špatná mluva, výslovnost a tak, i když s tím taky někdy bojujeme. Mně vadí tréma. Mně zase neshody při zkouškách.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Věkový rozdíl mezi námi je náročný na zpracovávání různých témat. Zajímala nás šikana a problémy ve škole. Tím jsme se také letos zabývali a snad se to odrazí v příštím představení. Protože chodíme druhým rokem

a potřebujeme hodně zkušeností na jevišti, tak jsme se dohodli, že bychom hráli pohádku pro děti, kterou můžeme hrát často a kdekoli. Text přinesla paní učitelka a líbilo se nám na něm, že byl vtipný. Také jsme některé části společně vytvořili.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace. A proč tomu tak je?

Záchrana princezny, protože je to o překonávání překážek a improvizaci a spolupráci s dětmi. A taky proto, že jsme na tom nejvíce podíleli společnými nápady.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Záchrana princezny, při změně původního scénáře jsme se někdy nemohli shodnout.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Představení je úplně nové, zatím jsme ho hráli párkrát na různých přehlídkách a pro rodiče a kamarády, pro spolužáky. Ale těšíme

se, že jej budeme hrát hodně často pro děti ve školkách a ve školách.

Ptal se Josef Pekárek

... STUDIO ŠRÁMKOVA DOMU V SOBOTCE, MKS SOBOTKA

MY VRABČÁCI

Jak vznikl název vašeho souboru?

To je už dávno, zhruba před šedesáti lety to vymysleli.

Vedoucí: Soubor vznikl v roce 1962 z odkazu paní Milky Šrámkové-Hrdličkové. Městu odkázala celou pozůstalost po básníkovi s přáním, aby zde vznikl soubor, jaký kdysi vedl během léta Šrámek. Proto ten název.

Co vás na divadle baví?

Kecy, parta, hry, pořad je co objevovat, ulevování se ze školy, divadlo, tábor, sranda, plácačky...

Co vám na divadle vadí?

Občas dlouhé zkoušení, blbé dotazy spoluhráčů, svítí mi do očí a musím mluvit nahlas, stavba jeviště před představením.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Předlohu přinesla Lada (to je naše vedoucí). Protože to bylo trochu vtipné. Protože to bylo o partě kluků, vlastně vrabců jako kluků. Baví

mě trampolína a můžeme jíst. Baví mě moje postava, jak jsem si ji vymyslel.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace. A proč tomu tak je?

Synchronizované plácnutí, které nikdy nevyjde. Povedlo se to jen jednou, poprvé, a od té doby vždycky čekáme, jestli se to povede nebo ne. Většinou si divák tohoto momentu vůbec nevšimne.

Nejzajímavější je podle mě Pepovo „díky“.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Po okresním kole, kdy jsme to hodně předělali, a pak si na další zkoušce ty změny nepamatovali. Chvilí trvalo než si to sedlo.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Moc ne – jak je příležitost. Jsme malé město, takže jsme to hráli na vánočním představení souboru, pak pro školu, pro veřejnost a na soutěžích... Možná ještě budeme hrát přes léto.

Ptal se Josef Pekárek

NA NOČNÍM STOLKU REDAKTORŮ...

... KNIHA
BUDOVÁNÍ CITOVÉHO POUTA

Možná se ptáte, proč vám právě v tomto čísle představujeme knihu Budování citového pouta. V tomto čísle jsme si jako vnitřní téma zvolili vzájemný respekt. Respekt jednoho ke druhému, dospělého (např. maminky, tatínka, ale i babičky) k dítěti, pedagoga k žákovi, staršího k mladšímu a samozřejmě i naopak. A téma respektu je v knize obsaženo. A také téma autenticity, které pozorný čtenář jistě zaznamenal v čísle prvním, odrazilo se i v druhém a v podstatě se táhne jako červená, možná žlutá, nit celou přehlídkou. Kniha Budování citového pouta spojuje obě tato témata. Může být nesmírně cenným materiálem k pochopení mnohých reakcí dětí s poruchami učení, dětí tzv. zlobivých, nesoustředěných, dětí, u kterých to vypadá, že jsou zkrátka nenapravitelné, zákeřné a zlé. Děti jsou však odrazem toho, s čím se během svého dětství setkávají. U rodičů, prarodičů, pedagogů, vedoucích a jiných blízkých osob. Kniha nabízí pohled, co se v dítěti s hlubokým citovým traumatem odehrává, co prožívá a jaký je jeho svět.

Každý člověk se rodí se dvěma základními potřebami: potřebou autenticity a potřebou pouta, vzájemné citové vazby, bez jejichž naplnění není zdravý a šťastný život možný. Čím více může být člověk tím, kým je, tedy autentický, tím lépe je v

kontaktu se svým vnitřním nastavením a svými potřebami. Potřebu pouta či citové vazby (attachment) má každý druh, který se organizuje do smečky, hejna či stáda. V divočině byl základem přežití, dnes je základem zdravého vývoje člověka a procesu učení. Pochopení těchto souvislostí mění život a zvědomuje klíčové principy rodičovství, dětství a výchovy.

Kniha nabízí pohled na uplatnění otevřeného přijetí dítěte, které v nejranějším dětství prošlo hlubokým traumatem a byla porušena jeho citová vazba k rodičům, ostatním lidem, světu. U kterého byla budována nedůvěra v ostatní lidi a v přátelský svět. Daniel Hughes, psychoterapeut, v ní ukazuje možnou cestu k traumatizovanému dítěti. Na příběhu pětileté Káti dokládá, že je možné přerušenu vazbu se sebou samým, s lidmi, se světem, opět navázat. Cesta to není rozhodně jednoduchá. Ale je možná!!! Chce to silnou rodičovskou (pedagogickou, lektorskou,...) osobnost, která ví, co traumatizované dítě prožívá a sama má vyřešená osobní malá či větší traumata z dětství. Hughes, významný představitel terapie založené na teorii attachmentu, vyvinul a dále rozvíjí Dya-dickou vývojovou psychoterapii (DDP), která se zabývá péčí o děti, které byly vystaveny zanedbávání a týrání a u kterých se opakovaně objevují problémy spojené s nedostatečnou citovou vazbou a citovým traumatem. Tento způsob péče o děti s vážnými problémy se postupně stal obecným modelem rodinné péče o děti. Daniel Hughes už více než 40 let pomáhá dětem a mladistvým naplňovat vlastní potenciál a najít spojení s ostatními lidmi, kteří je provázejí. Přejeme inspirativní čtení.

Hana Volkmerová

Daniel A. Hughes: Budování citového pouta, Institut fyziologické socializace, Praha, 2017.

VYBARVI SI...

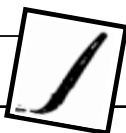
... ČTVRTÉ ČÍSLO
DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY

Na stránkách tohoto deníku si můžete všimnout, u některých nadpisů, titulků, fotografií, článků a obrázků, malé ikony štětce. Co to znamená? Jste-li tvůrčí tvorové a máte-li rádi barvy, tak si z černobílé tiskoviny můžete stvořit barevnou. Můžete ji tím **upgradovat**. Záleží zcela na vás, jaké barvy použijete a jak barevný bude váš zpravodaj. Ikona štětce je pouze nabídkou. Kreslete a vybarvujte, jak je libo. Pokud se s námi chcete o své výtvoře podělit, můžete nám je přinést ukázat do redakce ve 3. podlaží Fabriky a my vám rozhodně nebudeme spílat.

red

VČERA JSME SLYŠELI...

... THE DOZING BROTHERS
A ENTROPIE

... TO MÁ GRÁDY

SEŠLO SE...

Byl jednou (či dvakrát) jeden soubor, který se dostal na Dětskou scénu do Svitav. A chce Vám sdělit své dojmy:

Viktorka: Jsou tady přátelští lidé, kteří jsou otevření a dá se s nima mluvit.

Terka: Dostali jsme svitavské hrníčky.

Jenda: Můžeme si navzájem představovat naše hry... Je to super.

Eliška: Za každým rohem je nějaký ten umělec s podobným pohledem na svět jako je ten můj...

Jana: Hezký kluk na semináři. Ten úplně vlevo.

Kuba: Líbí se mi zdejší útulnost, všechno je blízko u sebe... Hmmm... A... V celém městě panuje umělecká atmosféra. Neznám jiné město s tak velkým zastoupením uměleckých prvků (kina, divadla, streetart,...)

Viki: Věková rozmanitost a díky tomu pestrost divadelních představení. (a dodává) Je to tu boží. Chci se vracet zas a zas!

VČERA JSME VIDĚLI...

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 4.

Redakce: Hana Volkmerová (šéfredaktorka), Terezie Pecharová, Veronika Rodová, Roman Manda, Josef Pekárek, Pavel Kocych (grafika a sazba), Ivo Mičkal (foto), Jazz Jameson čtyřnožec. Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Neprošlo jazykovou korekturou. Uzávěrka čísla 4 - 11. června 2018 v 22:29. Náklad 180 ks.

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY NA INTERNETU

www.drama.cz/ds

DĚTSKÁ SCÉNA NA FACEBOOKU

www.facebook.com/DetskaScena/

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2018

PONDĚLÍ 12. ČERVNA

8.30–12.30	semináře A–E	Fka, OttD
8.30–12.30	seminář pro studenty AHOL – SOŠ Ostrava-Vítkovice	Fka-2. podl.
8.30–12.00	výlet pro děti ze souborů	
9.00–11.10	4. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–16.10	4. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
skupina A+B	My vrabčáci Studio Šrámkova domu v Sobotce, MKS Sobotka	Fka
	Stojí hruška Divadelnice z Vikýře, DDM Vikýř, Jablonec n. N.	Fka
skupina A	Do velké krajiny Dudědu Dismanův rozhlasový dětský soubor, ČRo, Praha 2	Trám
	Jak se hledají princezny Ani Muk, ZUŠ Turnov	Tyjátr
	O osmi bratřích ve studni LDO ZUŠ Jindřichův Hradec	Tyjátr
skupina B	Jak se hledají princezny Ani Muk, ZUŠ Turnov	Tyjátr
	O osmi bratřích ve studni LDO ZUŠ Jindřichův Hradec	Tyjátr
	Do velké krajiny Dudědu Dismanův rozhlasový dětský soubor, ČRo, Praha 2	Trám
16.45–17.30	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících ve 4. bloku	Fka-2. podl.
16.45–18.30	dětský diskusní klub	Fka-aula
17.45–19.30	diskuse o představeních 4. bloku	stodola

Fka	Fabrika Svitavy
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti
Tyjátr	Alternativní klub Tyjátr
Trám	Divadlo Trám
OttD	Ottendorferův dům